

Bydgoszcz, października 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.3.6.2019.JL/MT/BG

**Pani
Justyna Przybyłowska
Dyrektor PCPR
w Wąbrzeźnie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 z późn.zm.) oraz § 4 i § 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477) w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Wolności 44, 87-200 Wąbrzeźno (zwanym dalej PCPR lub Centrum) przeprowadzona została w dniach: 26 i 27 września 2019 r. kontrola sprawdzająca w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

1. J. L. – inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
2. M. T. - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
3. B. G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

na podstawie Upoważnienia Nr 488/2019 z dnia 5 września 2019 r.

w zakresie realizacji zaleceń wydanych w Wystąpieniu pokontrolnym WPS.IX.431.3.2.2017 MT/JL/BR/ z dnia 10 maja 2017 r.

Kontrolą objęto okres od 15 czerwca 2017 r. do 25 września 2019 r.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie przeprowadzona została w dniach: 2, 3, 8, 13, 15, 21 i 23 lutego 2017 r. kontrola prawidłowości. W wyniku przeprowadzonych czynności w funkcjonowaniu jednostki stwierdzono uchybienia i wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1. Uzupełnić dokumentację w zakresie wyrażenia na piśmie zgody rodzin zastępczych na umieszczenie w nich dziecka – termin realizacji na bieżąco.
2. Przygotowywać diagnozy psychofizyczne dziecka, zgodnie z art. 38 a ust.7 ustawy - termin realizacji na bieżąco.
3. Potwierdzać przekazanie rodzinie zastępczej dokumentów z art. 38 a ustawy - termin realizacji na bieżąco.
4. Uzupełnić w teczkach rodzin dokumentację świadcząca o spełnianiu przez rodziców warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wymienionych w art. 42 ustawy - termin realizacji niezwłocznie.
5. W Planach pomocy dziecku umieszczać cele krótkoterminowe i odnotowywać w nich bieżące i okresowe modyfikacje - termin realizacji na bieżąco.
6. Wprowadzić zasadę datowania sporządzanej dokumentacji dotyczącej rodzin zastępczych - termin realizacji niezwłocznie.
7. Na dokumentach składanych w imieniu rodziny żądać podpisów wszystkich osób, stanowiących rodzinę zastępczą - termin realizacji na bieżąco.
8. Uzyskać zgodę sądu na czasową opiekę rodziny zastępczej nad osobą małoletnią poza terytorium Polski - termin realizacji niezwłocznie.
9. Sporządzić Aneksu do Umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, w którym wskazana zostanie osoba pobierająca wynagrodzenie - termin realizacji niezwłocznie.
10. Dokonywać ocen rodzin zastępczych, w których pozostają wyłącznie osoby pełnoletnie, i objąć te rodziny wsparciem, zgodnie z art.77 ust.1 lub 1a - termin realizacji na bieżąco.
11. Rozważyć możliwości zatrudnienia w ramach zespołu wspierania rodziny specjalistów, w tym psychologa i prawnika.
12. Podjąć działania w kierunku realizacji zapisu art. 51 ustawy w zakresie obowiązku systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji przez zawodowe rodziny zastępcze, w szczególności przez udział w szkoleniach – termin realizacji na bieżąco.

W dniach 26 i 27 września 2019 roku przez zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy została przeprowadzona kontrola mająca na celu sprawdzenie realizacji ww. zaleceń pokontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o rozmowę i złożone pisemne wyjaśnienia przez panią Justyną Przybyłowską – Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie - oraz w oparciu o analizę przedstawionej dokumentacji.

Na tej podstawie ustalono:

Ad. 1

Dokumentację Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie uzupełniono o druk wypełniany przez rodziców zastępczych, w którym wyrażają oni zgodę na przyjęcie do swojej rodziny jako rodzinnego środowiska zastępczego konkretnych dzieci, wymienionych tam z imienia i nazwiska. Pisemną informację w tym zakresie przekazała kontrolującym Dyrektor PCPR, a analiza dokumentacji potwierdziła prawidłowe wywiązywanie się Centrum z wydanego zalecenia.

Ad.2

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie podpisało porozumienie z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, dotyczące współpracy w zakresie

przeprowadzania diagnoz psychofizycznych małoletnich umieszczonych w rodzinach zastępczych. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR diagnozy przeprowadzane są na bieżąco. Kontrolującym przedstawiono wykaz przygotowanych diagnoz od 2017 r.

Ad.3

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora PCPR w Wąbrzeźnie, w zakresie przekazywania rodzinom zastępczym dokumentów wyszczególnionych w art. 38 a ustawy o wspieraniu rodziny, przygotowany został druk, który jest na bieżąco stosowany przy kontaktach z rodzinami zastępczymi. Zawiera on zestawienie wszystkich materiałów wymienionych w przywołanym wyżej przepisie, a podpisany przez rodziców zastępczych stanowi potwierdzenie wywiązywania się przez PCPR z zadania.

Analiza akt potwierdziła stałe wykorzystywanie ww. arkusza w pracy organizatora pieczy zastępczej na terenie powiatu wąbrzeskiego.

Stwierdzono jednocześnie, iż w przypadku opracowania diagnozy psychofizycznej dziecka już po umieszczeniu go w rodzinie, nigdzie nie odnotowywano faktu przekazania wyników badania aktualnym opiekunom. Ponadto, ponieważ w praktyce często dokumenty z art. 38a ustawy pozyskiwane były z tych samych środowisk, z których dzieci przychodziły do pieczy zastępczej, uznano, że nie jest zasadne potwierdzanie ponownego ich przekazania tym środowiskom i zaproponowano, aby od rodzin, dysponujących już dokumentacją dziecka przed wydaniem postanowienia sądu, pobierać stosowne oświadczenia o jej posiadaniu.

W zakresie wykonania przez PCPR omawianego zalecenia 3., zespół kontrolujący pozytywnie ocenił aktualne działania, a zauważone problemy omówił na spotkaniu z pracownikami Zespołu ds. pieczy zastępczej.

Ad.4

W okresie objętym kontrolą PCPR w Wąbrzeźnie uzupełniało teczki rodzin zastępczych o dokumentację świadczącą o spełnianiu przez nie wymagań wymienionych w art. 42 ustawy. Wprowadzono wzór oświadczenia dla rodzica zastępczego oraz dokument dla organizatora, w którym potwierdza osiągnięcie przez rodzinę wymienionych w przepisie warunków. Informację na temat zdolności rodziny do sprawowania funkcji środowiska zastępczego umieszcza się także w *Kwestionariuszu wywiadu w sprawie kwalifikowania osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka*.

Ad.5

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie wprowadziło do stosowania wzory planu pomocy dziecku oraz ich modyfikacji, uwzględniając uwagi zawarte w Wystąpieniu pokontrolnym z dnia 10 maja 2017 r. i udzielonym instruktażu podczas kontroli prawidłowości. W rozmowie z Zespołem ds. pieczy zastępczej zasygnalizowano dodatkowo potrzebę określenia przewidywanej daty zakończenia realizacji planu, jeszcze dokładniejszego wydzielenia celów długo i krótkoterminowych oraz w części informacyjnej – umieszczania bliższych danych na temat dziecka, dla którego jest plan układany, tzn. np. daty urodzenia czy etapu edukacji szkolnej itp.

W ocenie kontrolujących wydane w Wystąpieniu pokontrolnym zalecenie zostało zrealizowane poprawnie.

Ad.6

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie w okresie objętym kontrolą datowano prowadzoną dokumentację, stosując się do wydanego w tym zakresie zalecenia.

Ad.7

Na dokumentach składanych do PCPR w imieniu rodziny zastępczej, zgodnie z wydanym zaleceniem, żąda się podpisów wszystkich osób, które tą rodzinę stanowią. Realizację zalecenia zespół kontrolujący ocenił pozytywnie.

Ad.8

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wystąpiło z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie o wydanie zgody na sprawowanie pieczy zastępczej nad małoletnią E.Ż. poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Postanowieniem z dnia 20 września 2017 r. Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie wydał zgodę na sprawowanie pieczy zastępczej nad małoletnią poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do maja 2018 r. Następnie postępowanie umorzono z powodu przysposobienia dziecka.

Potwierdzono, że zalecenie zostało zrealizowane.

Ad.9

Umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego nr 4/PZ/2016, aneksem nr 1/2017 z dnia 25 maja 2017 r. uzupełniono o realizację art. 54 ust. 6 ustawy, który stanowi, że w przypadku prowadzenia rodziny zastępczej zawodowej przez małżonków, wynagrodzenie przysługuje małżonkowi wskazanemu w umowie. W aneksie wskazano osobę pobierającą wynagrodzenie w imieniu rodziny, dlatego zespół kontrolujący ocenił realizację przedmiotowego zalecenia jako prawidłową.

Ad.10

W okresie poddanych kontroli PCPR w Wąbrzeźnie dokonywało oceny rodzin, w których pozostawały wyłącznie osoby pełnoletnie, oraz objęło te rodziny wsparciem zgodnie z wytycznymi art. 77 ust. 1 lub 1a ustawy. Ponadto w ramach pracy socjalnej w rodzinie zastępczej z pełnoletnim wychowankiem przeprowadzano okresową weryfikację sytuacji osobistej podopiecznego.

Analiza dokumentacji potwierdziła właściwą realizację prawa obowiązującego w omawianym zakresie.

Ad.11

W pisemnym oświadczeniu Dyrektor PCPR przedstawiła podjęte działania w celu zasygnalizowania Zarządowi Powiatu w Wąbrzeźnie potrzeby zatrudnienia psychologa oraz prawnika. Dodatkowo poinformowała m.in. o możliwościach korzystania ze specjalistycznego poradnictwa, zajęć warsztatowych i organizowanych wyjazdach edukacyjnych dla rodzin zastępczych z terenu powiatu wąbrzeskiego i przebywających w nich dzieci.

Realizację zalecenia oceniono pozytywnie.

Ad.12

Na przestrzeni całego okresu, jaki objęto kontrolą, w powiecie wąbrzeskim funkcjonowały 3 rodziny zastępcze zawodowe, przy czym 1, prowadzona przez małżonków Ł., powstała w lipcu 2019 r.

W ramach swoich czynności kontrolujący sprawdzili, że w dokumentacji rodziny M. i rodziny S. znajdują się potwierdzenia ich udziału w warsztatach i kursach, podnoszących kwalifikacje opiekuńczo-wychowawcze.

Dodatkowo Dyrektor PCPR przygotowała na ten temat pisemną informację i kontrolującym przedstawiono imienne zestawienia, zawierające wykaz wszystkich szkoleń, w których uczestniczyły osoby stanowiące zawodowe rodziny zastępcze.

Na podstawie powyższych ustaleń realizację zaleceń pokontrolnych oceniono pozytywnie.

Nie wydano zaleceń pokontrolnych, a uwagi, dotyczące bieżących spostrzeżeń inspektorów, przekazano na spotkaniu podsumowującym Dyrektorowi PCPR i Zespołowi ds. pieczy zastępczej w Wąbrzeźnie.

Kontrolę wpisano do Ewidencji kontroli pod numerem 6/2019 w dniach 26 i 27 września 2019 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest zobowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art.198 ust.1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny: *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10.000 zł.*